

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Acta Synodalia Osnabrvgensis Ecclesiae, Ab Anno Christi
MDCXXVIII.**

Brogberen, Johannes

Coloniae Agrippinae, 1657

Corripiendus abusus eorum, qui ante finitam Missam irreverenter
discedunt. 26

urn:nbn:de:hbz:466:1-14298

CAP. XXII. *Quorum admoneri populus, hoc Sacramentum participaturus, maxime debeat.*

August. c. timorem de conse. dist. 2. Matt. 26.

OMnium autem maxime instruendus est populus, ut recta fide accedat, sermone Domini firmiter credens, quo nos edocet Christus, dicens: Hoc est Corpus meum, quod pro vobis tradetur; Hoc facite in meam commemorationem. Quibus verbis & veritatem sui corporis adstruit, & credentibus, digneque suscipientibus, remissionem peccatorum promittit; jubens, ut hoc faciamus in suam commemorationem. Porro, anima, quæ fidem habet, & ejusmodi Christi verbis credit, in memoriam Christi Sacramentum edit, quum secum recogitat, quemadmodum unigenitus Filius Dei, ob perditum hominem Deo Patri reconciliandum, & delendum quod contra nos scriptum erat chirographum, de cælo descendit, semetipsum exinaniverit ac humiliaverit, factus obediens Patri usque ad mortem, mortem autem Crucis. In quo maxima erga nos Dei charitas commendatur, qui unico Filio suo non pepercit, sed pro omnibus nobis à peccati & satanæ vinculis redimendis tradidit illum. Talem ergo fidem & affectum, Deo suggerente, præparare debet in animo suo is, qui Eucharistiam percipit.

CAP. XXIII. *Docendus quoque, cur hoc Sacramentum sub specie panis & vini institutum sit.*

August. in sermone de dedicatione Ecclesie.

Nequè interim negligendum, sed perpetuo inculcandum erit, hoc Sacramentum Corporis & Sanguinis Dominici, sub specie panis & vini institutum esse, ut, præter veritatem Corporis & Sanguinis, quæ in eo continetur & recipitur, quoddam etiam eximium signum nativæ dilectionis & charitatis excitandæ in nobis foret; quemadmodum divus Paulus inquit: Quoniam unus Panis & unum Corpus multi sumus, qui de uno Pane & de uno Calice participamus. Quamobrem ab hujus convivii spirituali participatione longe absunt, qui invidiæ vel odii veneno infecti aut iracundiæ furore repleti fuerint. Monendi itaque sunt qui communicare desiderant, ut, deposita omni similitate, diligant alterutrum, uti unius corporis membra, ut non sit schisma in corpore, sed in idipsum pro invicem sollicita sint membra.

CAP. XXIV. *Quomodo singulis Dominicis diebus plebs ad audiendam Missam se præparabit.*

c. hoc attenden.

Docendus quoque populus, ut, qui juxta antiquum Ecclesiæ ritum, singulis Do-

minicis diebus ad communicandum Corpori & Sanguini Dominico non se præparat, Missæ saltem Parochiali, hisce aliisque festis diebus, intersit; ut, tametsi inter sacrificantem & assistentes non sit (more illo antiquo) tam frequens Sacramentalis communio, sit saltem sacræ doctrinæ, piæ exhortationis, precationis, laudis, & gratiarum actionis communio; ut sic quodammodo omnes spiritualiter communicent, cum desiderio etiam sacramentaliter communicandi. Ne vero populus ab hac Missæ Parochiali, & ab auditione verbi Dei distrahatur; placuerit Nobis, ut, si quæ sint alia Missæ legendæ die Dominico, hæ inchoentur primum post verbi prædicationem finitam; quemadmodum latius in visitatione secundum diversorum locorum mores ordinare studebimus.

dum. de conse. dist. 5. Ex Conc. Carth. c. sacer. de conse. dist. 1.

CAP. XXV. *Docendus populus generatim, quid agatur in Missa.*

Docendus populus generatim, quid agatur in Missa, & quibus partibus consistet. Constat siquidem psalmodia, quem vocamus Introitum, invocatione & gloriosa celebratione sanctissimæ Trinitatis, quæ in Canticis, Kyrie eleison, & Gloria in excelsis Deo, peraguntur; precatione seu collecta, recitatione verborum Prophetorum aut Apostolicorum, quam vocamus Epistolam; sacris Canticis, quæ vocamus Gradualia & Alleluja, & quæ sequuntur, lectione Evangelica, Symboli recitatione, seu professione fidei Catholicæ; Cantico, quod non sine mysterio Offertorium appellatum est; Gratiarum actione, quæ dicta est Præfatio; religiosa commemoratione mortis, consecrationeque Corporis & Sanguinis Dominici, quæ fit in Canone; rursus precatione, inter quas est precatio Dominica: sequitur osculum pacis, Symbolum Christianæ charitatis; mox communio; rursus sacrum Canticum, quod Commune appellatur, & Precatio. Postremo loco, Sacerdos totum populum, velut in suam tutelam receptum, Deo benedictione tradit atque commendat, ut perseveret in affectu pietatis mutuaque charitate, quorum quum admonetur populus, incipiet, nedum credere, sed & sentire, quod in Missa nihil non sit pium ac venerandum.

CAP. XXVI. *Corripiendus abusus eorum, qui ante finitam Missam irreverenter discedunt.*

Corripiendus verò abusus est, quod quidam post adpersam aquam & ante Missæ introitum, exitum faciunt; quidam, post auditum & non intellectum Evangelium, abeunt; aliique, posteaquam Sacerdos dixit, *Suscipite corda, & Gratias agamus.* Atqui tum præ-

Ex Conc. Agat. c. Missæ de conse. dist. 5. & c. sequen.

Cyprian.
c. quando
autem. de
conf. dist.
I.

c. omnes
fideles. de
conf. dist.
I.

præcipue populi partes erant, quando, submissius legente aut tacente Sacerdote, quisque cum Deo loquitur; denique alii, statim post elevationem Corporis & Sanguinis Domini, non expectantes præcipuam Missæ partem, quæ est communio. Antiquissimus ergo Canon populo rememorandus est, qui sic habet: Omnes fideles, qui in solemnitatibus sacris ad Ecclesiam conveniunt, & Scripturas Apostolorum & Euangelium audiant. Qui autem non perseverant in oratione, usque dum Missa peragatur, nec sanctam communionem percipiunt, (quam Nos, ut non exigimus quotidie sacramentalem, saltem spiritualementem à populo requirimus,) velut inquietudines Ecclesiæ commoventes, convenit communionem privari.

CAP. XXVII. *Docendus populus, quale sit Missæ sacrificium.*

August. de
Trinit. &
in Psalm.
20. c. semel
de
conf. dist.
2. & duobus
sequen.
I Pet. 3.
Rom. 6.

Docendus item est populus, quale sit Missæ sacrificium; nempe repræsentativum. Semel quidem Christus mortuus est, iustus pro iniustus: semel in manifestatione sui corporis, in distensione suorum membrorum omnium, verus Deus & verus homo, semel tamen in Cruce pependit, offerens Patri semetipsum hostiam vivam & passibilem, immortalem, vivorum & mortuorum redemptionis efficacem. Et scimus, quia Christus, resurgens à mortuis, jam non moritur; mors illi ultra non dominabitur. Et tamen quotidie immolatur in Sacramento; non quod toties Christus occidatur, sed quod illud unicum Sacrificium mysticis ritibus quotidie renovetur, quotidianaque recordatione mortis Domini (qua liberati sumus) in edendo & potando Carnem & Sanguinem, quæ pro nobis oblata sunt, hoc ipsum repræsentetur, quod olim factum est: facitque oblatio ista Sacramentalis, moneri nos, tanquam videamus præsentem Dominum in Cruce, elicentes subinde nobis ex illo fonte inexhausto gratiam salutarem: immolamusque hostiam pro vivis & defunctis, dum pro illis Patrem per Filii mortem deprecamur.

CAP. XXVIII. *Exequia ac Missæ pro defunctis, quando & cum qua admonitione celebranda.*

Exequias ac Missas, quæ pro defunctis peculiariter dicuntur, malimus in alium diem transferri, quam die Dominico celebrari; nisi tamen plebs diei translatione gravaretur. In quibus etiam ad populum fiat admonitio, declareturque, quibus potissimum modis, Dei misericordia pro animabus ambienda sit; sic, ut interim admoneantur hi, qui funebres pompas ac Missas, gloriæ tantum au-

cupandæ causâ, instituunt, perdere mercedem suam. Debet quoque plebs doceri, pium esse, quemadmodum ab Apostolorum temporibus Ecclesia (quæ columna & firmamentum veritatis est) & docuit & observavit, pro defunctis Dominum exorare, & eleemosynas in finis pauperum largiri; atque hæc eis prodesse, qui in communionem Ecclesiæ & signo pacis decesserunt, & qui, cum viverent, hæc sibi ut postea possent prodesse, cooperando meruerunt.

c. non affirma. c.
tempus.
23. q. 2.
Ex Frag.
August.
I Tim. 3.

CAP. XXIX. *Qui ad Exequias evocandi.*

Ad Exequias, quæ extra Civitatem Nostram Coloniam celebrantur, non evocandi Monachi, nec ista cohors levium ac indignorum Sacerdotum: aut, si evocentur, videndum ipsis, ne lasciviant. Quanquam Nobis magis probetur, ut, qui volet, pietate ductus, multiplicari pro defuncto preces, is Monachos in suis Monasteriis, ac Clericos singulos in suis templis, permanere sinat, ibidemque preces ac Missas peragere. Quoniam enim spectat concursus iste, interdum, quam par est, immodestior, quam ad captandam auram popularem? Cavenda vero summopere post Exequias delicata convivia, crapulæ ac comestationes, ne Deus, placandus, magis irretetur.

CAP. XXX. *De Pœnitentiæ partibus.*

In Sacramento Pœnitentiæ explicando, ac recte ministrando, maturitate multa ac diligentia opus est. Veteres Orthodoxi Pœnitentiæ partes tres nobis tradiderunt, Contritionem, Confessionem, ac Satisfactionem, seu fructum Pœnitentiæ dignum. Quanquam Pœnitentiæ, quatenus Sacramentum dicitur, potissimum in absolutione Presbyteri consistat, qua ille, ex virtute verbi & clavium, sibi à Christo traditarum, peccatorem pœnitentem, & in misericordia Dei sperantem, à peccatis suis absolvit. de quibus paulo latius in Enchiridio dicemus.

Ioan. 20.

CAP. XXXI. *Prima Pœnitentiæ pars, Contritio, in suggesto semper pertractanda.*

Prima Pœnitentiæ pars, quum omnis Evangelicæ prædicationis exordium sit, nunquam non est in suggesto pertractanda. Hac enim confugitur ab ira Dei ad misericordiam; hac convertimur ab operibus mortuis ad Deum viventem; hac subducimur à peccati ac diaboli laqueis, ac concorporamur Christo. Vnde à pœnitentiæ præcursor Ioannes, deinde Christus ipse, ac Princeps Apostolorum Petrus, prædicationis Evangelicæ doctrinam sunt exorsi. Pœnitentiæ autem tum recte prædicatur,

Hebr. 6.

Matt. 3.
Act. 2.